

VANTAAN VANHUSNEUVOSTO

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VANTAAN LIIKENNEPOLIITTISEKSI OHJELMAKSI

Taustaa

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Saman lain 27§:n mukaan vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Luonnosta Vantaan liikennepoliittiseksi ohjelmaksi esitteli kaupunkiympäristön toimialalta Liikenteen kehittämispäällikkö Emmi Pasanen 5.10.2022 vanhusneuvoston kokouksessa, jossa päätettiin vanhusneuvoston lausuntoa valmistelevaan työryhmä. vanhusneuvoston lausuntoa valmistelivat Risto Pyhältö, Marja Leppänen ja Taisto Mäntynen.

Liikennepoliittisesta ohjelmasta koskevia yleisiä huomioita.

Vanhusneuvosto suosittaa, että liikennepoliittisen ohjelman nimeksi tulisi liikkumispoliittinen ohjelma. Vanhusneuvosto perustelee näkemystään sillä, että liikennepoliittinen ohjelma luo mielikuvan voimakkaasti yksityisautoiluun ja julkisen liikenteen kehittämiseen keskittymisestä tehokkuuden ehdoilla, kun taas liikkumispoliittinen ohjelma antaisi ymmärryksen laajemmasta käsitteestä. Vanhusneuvosto muistuttaa, että kaikille ikäihmisillä ei ole mahdollisuutta yksityisautoiluun eikä välttämättä julkiseen liikenteen, niin tällöin liikkumispoliittinen ohjelma huomioisi paremmin esimerkiksi kevyen liikenteen muodot.

Toisena huomiona luonnoksesta nostamme esille, että ohjelma huomioi pääasiallisesti vain työssäkäyvät ihmiset, lapsiperheet, lapset sekä nuoret. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että

ohjelman työstämisessä huomioidaan myös paremmin ikäihmiset, joilla liikkumistarpeet pääsääntöisesti ajoittuvat keskelle päivää työmatkatuntien ulkopuolelle.

Seuraavissa kappaleissa vanhusneuvosto nostaa esille tarkempia huomioita ja havaintoja.

Vantaan kaupunkikehitys

Vanhusneuvoston mielestä liikennepoliittinen ohjelma kaipaa käytännönläheisyyttä. Ohjelmasta nousee esille ideaali suuresta metropolista, jota Vantaa kaupunkina ei ole. Liikennepoliittisen ohjelmaa kehittäessä olisi tärkeämpää, että pyritään luomaan Vantaan näköinen kaupunki ja Vantaan näköistä kaupunkisuunnittelua. Ohjelmassa heijastuu ajatus kaupungista, jossa on yksi selkeä keskusta, jonne tullaan ympäri kaupungin ulkokehällä olevista kaupunginosista. Kuitenkin Vantaa kaupunkina on muodostunut erillisistä kaupunkikeskuksista, jotka ovat irrallaan toisistaan. Tämän takia Vantaa ei ole verrannollinen kaupunki esimerkiksi Tampereen ja Turun kaupunkeihin.

Liikennepoliittisessa tulisi huomioida paremmin ikääntyneen väestön asema, koska väestömme ikääntyy valtakunnallisesti ja erityisesti Vantaa ikääntyy enemmän suhteessa muihin Suomen suuriin kaupunkeihin. Vantaan kaupunkikuvan vuoksi myös tulevaisuudessa Vantaalla liikkuaan tarvitaan yksityisautoilua, sillä kaikilla suuralueilla joukkoliikenne ja kevyt liikenne ei ole saavutettava liikkumisen muoto. Liikenteen edistämisessä tulisi huomioida myös vaikutusten arviointi ikääntyneen väestön osalta.

Vantaan vanhusneuvosto esittää, että ikäystävällistä liikkumispoliitiikkaa edistetään:

1. Turvallisilla ja viihtyisillä kaupunkikeskuksilla, joissa on otettu huomioon
 - a. riittävän väljät kadut/kävelytiet. Pyöräilijät ja sähköpotkulaudat omalle kaistalleen.
2. Huomioidaan uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen vaiheissa ikäystävällisyys
3. Ohjelman tulee tukea kaupunkikehittämistä yhdessä muiden kehittämishankkeiden kanssa
4. Maankäytön ja kaavoituksen osalta on huomioitava paremmin sosiaalipoliittiset ulottuvuudet
5. Liikennejärjestelyistä tulee tehdä esteettömämpiä ja saavutettavampia paremmalla väylien kunnossapidolla sekä selkeillä ja helposti hahmotettavilla liikennejärjestelyillä kuten selkeät opastukset